

RS § 294 Ansökan om tillstånd till cementproduktion i Slite, Heidelberg Materials. Region Gotlands yttrande

Ärendenummer: RS 2024/1597

Regionstyrelsens beslut

- Bilagt förslag till yttrande godkänns med bifallna tillägg och ändringar, och inges via ombudets försorg till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Heidelberg Materials Cement Sverige AB:s ansöker om tillstånd enligt miljöbalken till cementproduktion och därmed sammanhängande vattenverksamhet i Slite. Bolagets ansökan har kommit in till mark- och miljödomstolen. Domstolen har 2024-06-18 kontaktat Region Gotland för att efterhöra huruvida regionen anser att ansökningshandlingarna behöver kompletteras av sökanden i något avseende innan domstolen utfärdar kungörelse.

Mark- och miljödomstolen har angett 6 september som sista dag att inkomma med ett yttrande, med tillägget att anstånd inte kan påräknas. Regionstyrelseförvaltningen har, trots domstolens medskick, via det juridiska ombudet gått in med en begäran om anstånd med fyra veckor till den 2 oktober. Domstolen har beviljat denna begäran. För att klara en politisk hantering av ärendet har regionstyrelsen därför beslutat om ett extra sammanträde den 1 oktober för att fatta beslut i frågan.

Region Gotland har tidigare yttrat sig och det skedde inom ramen för det samråd som bolaget genomförde under sommar/höst 2023. Vid detta samråd bereddes frågan förvaltningsövergripande genom att tjänstepersoner vid teknikförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen deltog i möten med bolaget. Vid samrådet ställdes muntliga frågor samtidigt som muntliga synpunkter på den föreslagna verksamheten lämnades. Därefter sammanställdes, med stöd av Region Gotlands juridiska ombud, relevanta synpunkter och frågeställningar i ett skriftligt yttrande som den 2 november 2023 skickades till bolaget.

Regionstyrelseförvaltningen har genomfört en samlad beredning av ärendet tillsammans med berörda funktioner inom teknikförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. Denna samverkan har resulterat i ett antal synpunkter rörande Heidelberg Materials tillståndsansökan, vilka har sammanställts i form av ett yttrande upprättat av Region Gotlands juridiska ombud Karin Hernvall, Advokatbyrån Åberg & Co.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att regionstyrelsen beslutar att anta detta yttrande för ingivande till mark- och miljödomstolen senast 2 oktober 2024.

Bedömning

Med stöd av den samlade beredning av ärendet som genomförts, har synpunkter från relevanta funktioner inom berörda förvaltningar kunnat hämtas in och utgör nu del av det upprättade yttrandet.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är yttrandet är väl avvägt och att det tar upp och behandlar de delar av bolagets tillståndsansökan där det finns behov av förtydliganden och kompletteringar. Förvaltningens förslag är att regionstyrelsen beslutar att anta föreliggande yttrande för ingivande till mark- och miljödomstolen senast 2 oktober 2024.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Malena Bendelin, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen och Anna Fagerberg, miljöskyddsinspektör, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att följande stycke läggs till i yttrandet under rubrik

4. Utsläpp till och påverkan på luft:

”Heidelberg Materials behöver komplettera ansökan med hur CCS-tekniken påverkar PM10, PM5 och PM2,5 i och runt Slite, mätningar över nuvarande dygnsmedelvärden, samt mäta hur många dygn medelvärdet överskrids. Krav på att mätvärden ska tillgängliggöras för externa intressenter bör ställas i tillstånd.”

Meit Fohlin (S) yrkar att följande stycke läggs till i yttrandet under rubrik

4. Utsläpp till och påverkan på luft:

”Heidelberg Materials bör komplettera sin ansökan med en redogörelse för hur bolaget hanterar mängden CKD (Cement Kiln Dust) redan idag och hur man avser att göra det i en kommande anläggning. Därutöver bör Heidelberg Materials begränsa sin ansökan vad gäller typerna av farligt avfall som kan bli aktuella i anläggningen.”

Meit Fohlin (S) yrkar att följande stycke läggs till i yttrandet under rubrik

4. Utsläpp till och påverkan på luft:

”Region Gotland anser att bolaget tydligt ska visa att vattentäkten Tingsstäde träsk inte förorenas.”

Meit Fohlin (S) yrkar att sista meningen under rubrik 7. *Den allmänna vägen Storgatan* ändras till att lyda:

”Region Gotland efterlyser bolagets kommentarer kring detta, en redovisning av bolagets skäl för en stängning av nämnda väg samt fördjupar resonemanget av sitt åtagande kring kompensationsåtgärder.”

Jennifer Medin (MP) yrkar att Heidelberg Materials kompletterar sin ansökan och noga anger på vilka grunder man anser sig kunna påstå att CCS-tekniken

kan garantera minskade koldioxidutsläpp av de magnituder som bolaget vill få det att framstå som.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag till Jennifer Medins (MP) yrkande.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medins (MP) yrkande och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med egna yrkanden och finner att de bifalls.

Protokollsanteckning anmäls av Jennifer Medin (MP):

Miljöpartiet Gotland vill med eftertryck invända mot det faktum att endast Regionstyrelsen nu har detta betydande ärende till beslut. Miljö- och byggnämnden har endast haft ärendet uppe som information och Tekniska nämnden har överhuvudtaget inte haft ärendet uppe till beredning, trots att det i tillståndsansökan finns aspekter som faller inom de bägge nämndernas respektive ansvarsområde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen, daterad 2024-09-19

Yttrande Karin Hernvall advokatfirman Åberg & Co, utkast daterat 2024-10-xx

Skrivelse aktbil 5, Nacka Tingsrätt, mark- och miljödomstolen, daterad 2024-06-18

Tillståndsansökan Heidelberg Materials Cement Sverige AB, daterad 2024-06-05

Tillståndsansökan bilaga A. Teknisk beskrivning

Tillståndsansökan bilaga A1.A Situationsplan befintlig verksamhet

Tillståndsansökan bilaga A1.B Situationsplan ansökt verksamhet

Tillståndsansökan bilaga A2. Dagvattenutredning

Tillståndsansökan bilaga A6. Bränslen som utgörs av avfall

Tillståndsansökan bilaga A6. Bränslen som utgörs av avfall

Tillståndsansökan bilaga B. Miljökonsekvensbeskrivning

Tillståndsansökan bilaga B1. Samrådsredogörelse med underbilagor

Tillståndsansökan bilaga B2. Luftutredning

Tillståndsansökan bilaga B2.1. Utsläppparametrar

Tillståndsansökan bilaga B2.2. Spridnings- och depositionsberäkningar aminer

Tillståndsansökan bilaga B6. Naturvärdesinventering

Tillståndsansökan bilaga B12. Trafikriskutredning

Tillståndsansökan bilaga I. Förteckning över avfallskategorier

Skickas till

Tekniska nämnden

Miljö- och byggnämnden